

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház. I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetéseket
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és lapigazgató:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre
2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

167,000 korona túlkiadás a városi közkórháznál.

(I.) Valóban nem tudjuk, a fölött álmélkodjunk-e inkább, mikép szaporodhatott fel a városi közkórház építkezésénél felmerült túlkiadás aránylag rövid idő alatt oly Chimborázó magasságú összegre, vagy afölött sajnálkozunk-e inkább, hogy miként történhetett, hogy egy fiatal ember, a kit a város közönsége azzal a kitüntető bizalommal ajándékozott meg, hogy egy nagyszabású építkezés keretében az ő érdekei felett örköd-jék, — pályafutásának kezdetén — orruk-nál fogva vezette a kormány szakközvegeit, a városi tisztii mérnököket, a városi tanácsot, a kórházépítő bizottságot és mindazon hivatalos tényezőket, a kiknek retortáin az építkezési ügynek át kellett szűrődnie! Bárhogy is legyen, az utólagos rekriminálás és filozofálás, mely roskadozó mankókön szokott rendszerint megmáshíthatatlan tények után kullogni, kárbaveszett munka, — a blamage az egész vonalon megtörtént.

Szerencse azonban, hogy a blamageon, az erkölcsi csorbán kívül nagyobb sérelem, főleg — legalább amennyire egyelőre megállapítható — anyagi veszteség nem történt, mert több mint bizonyos, hogy a gyönyörűn épült közkórháznak a város megkapta utolsó szegig a 167,000 korona ellenértékét.

Értjük és méltányolni tudjuk az ellenzék felháborodását az alkalmazott művezető ellen, kiről azt állítja, hogy alkalmazásánál és tisztségében való megtartásánál nem egyedül azon körülmény volt döntő befolyással, hogy a

művezetést a legolcsóbban vállalta magára, hanem édes hazai viszonyaink eredendő bűne is: a nepotismus. — Értjük és helyeseljük az ellenzék heves támadásait, a menyiben a dolog így van, de azontúl — hands off! Ha volná is, hogy a művezető alkalmazásánál a rendszerint minden állás betöltésénél közreműködni szokott „nexus-ok“ is elhatározók voltak, ugy azoktól, a kik esetleg a művezető megválasztását portálták, a legteljesebb jóhiszeműséget megtagadni nem lehet és annál kevésbé lehet őket, konkrét adatok hiányában, amugy általánosságban meggyanusítani és a gyanú árnyékával illetni!

Értjük és helyeseljük az ellenzék azon indítványát és a törvényhatósági bizottság egyértelmű hozzájárulását, hogy egy állami szakközveg vizsgálja felül az építkezés ügyét és világítson be a maga tüzetes puhatolódzásának szövetségével a „túlkiadások“ esetleg rejtve maradt zugába, mert csak így lehet a „kétélyek“ és „gyanusítások“ méregfájának bennszakadt gyökereit a törvényhatósági bizottság kebeléből teljesen kigyomláni.

Befejezett tényekkel állván szemben egyébként, vonjuk le a sajnálatos incidensből a tanulságokat a jövőre nézve és térjünk felette a napirendre. Ha megállapítható az anyagi felelősség bárki irányában is, úgy a vizsgálatot teljesítendő állami szakközveg ismerni fogja kötelességeit!

Anyagi kár a városra, a város közönségére a túlkiadásból nem hármlik, mert valamint az eredetileg felvett kölcsön a beteg-ápolási díjakból törlesztődik, ugy a túlkiadások

fedezésére felveendő pótkölcsön is a beteg-ápolási díjakból fog amortizálni és a különbség csak annyi, hogy ezeknek összege a túlkiadások folytán naponkint és egyénenként 12 fillérrel emelkedik.

Egyebekben pedig üdvözljük a legmelegebben a városi közkórház megszületését! Nemcsak, hogy köztisztviselőink egy a modern hygienia magas színvonalán álló, elsőrendü emberbaráti alkotással fognak gazdagodni, hanem városunk egy előreláthatólag dúsán jövedelmező és állandó keresetforrásra tesz szert, a melytől méltán várhatjuk ipari viszonyaink nagyon is kívánatos fellendülését. A szakértők állítása szerint gyönyörűen megépült közkórház minden valószínűség szerint állandóan betegekkel lesz benépesítve. E kórház minden rendü szükséglete helyi iparosoktól és helyi kereskedőktől fog beszerezetni, a betegeket látogató hozzátartozók az idegenforgalom növekedését és a helyi fogyasztás emelkedését vonják maguk után és azonfelül érdemes orvosi karunk és a kórház egyéb alkalmazottjai — hinni akarjuk, hogy e téren az importtól, a melyre semmi szükségünk nincs, a lehetőségig tartózkodni fognak — új jövedelemhez jutnak. Ezek pedig a döntő szempontok!

Bármily politikát üzzünk is, azt hisszük, hogy városunkra nézve üdvösebb és célszerűbb politikát nem üzhetünk, mint ha vállvetett erővel odahatunk, hogy városunkban minél több keresetforrás erigáltassék. Ebben a politikai hitvallásban egyesülünk mindannyian!

TÁRCZA.

„Farsang utója“ Baján.

— A „BAJAI HIRLAP“ TÁRCZÁJA. —
Irtá: Kovács Antal főgymn. tanár.
(Folytatás.)

Nagyszécsényben (Ethnogr. XIV. évf. 1—2. füzet, Agner) a farsang végén jött mulat az utcaza a követválasztáson. Hagyományos utcazi ünnepe ez a falunak; a lakosság számára ületi s a szolgabíró elé kíséri a maga követét, egyik parasztot, ki azután nagy derűtlenség- és eljenzéstől támogatva eladja a maga programját: adót nem fizetünk!

De legelőnebb az utcaza ilyenkor Baján, melynek 20,000 lakója között három-négy ezer bunyevácz is van. Főleg az utóbbiak gondoskodnak róla, hogy reggeltől estélig legyen elég látni és hallani való. (E népfajra vonatkozó adatokat lásd: „Ethnographia“ II. kötet, 135. oldal. Iványi-tól és „Az osztrák-magyar Monarchia írásban és képen“ czimű vállalat 124. füzetében, VII. kötet, 573. a Bácskáról szóló fejezetben Dr. Badics Ferenctől.)

Thaly Kálmán „Vitési Énekek“ I. k. 342. lapján van egy sor:

„Csínáltatott czafrangot, közel érzi farsangot“.

Ez a pár szó egészen ráillik a bajai bunyeváczok farsangi készülődésére. A fiatalja, de az öregje is egész farsangon azon gondolkodik, hogy a „bolondok napján“ minek öltözzön fel s ilyenkor van kelete a viseltes ruhának. Legalább egyszer életében, mondhatni minden bűnyő kivetkőzik rendes alakjából s beáll az utcaza mulattatói közé. Mikor már együtt van a sok czafrang, paraszti gúnya, úri vaczak, meg mi egyéb, alig várják a vasárnapi nagymise végét. Vasárnap déltől aztán kedd estig hangos az utcaza a „maszkáktól“.

Középpontja az utcazi meneteknek a szállás- és homok-városi kőöl. E két külváros lakói a bunyeváczok s kőöljük megtekintésére az egész város megindul. Az úri nép kocsin, a polgárság gyalog, tarkítva a legkülönfélébb farsangi alakoktól, egész

„proseció“-kat rendez a kőölég. Itt egy nagyobb maszka (álarozos) csapat, amott valami utcazi komédiás plánetát húzó verebeivel, hátrább egy medvetánczoló csinál csoportosulást és ha mindannyian átvérgődve kiérünk a kőölőhöz, bizony sok krajczár elment a vámon. S ha azt hisszük, hogy itt most már nyugodtan nézhetjük Bácska legszebb bunyevácz leányainak, menyecskeinek az egész utcázat lefogláló kőöt-tánczát, hát nagyon csalódunk. Mert vagy előltünk, vsgy mögöttünk tűnik fel egy-egy „didák“, kártyát vető banya, plánetás, dudás s valamennyi meg akarja mutatni művészetét, persze zsebünk rovására. De hát e három napon a legszegényebb is mutatni akar és a ki nem passzióból öltözik fel, az egy-két liter bor árértéért lesz bolond!

Át tartunk rendet! Kezdjük a dolgot elülről.

Farsang elején a bunyevácz legények egy idősebbnek vezetése alatt összeállanak s megfogadják a tambura-bandát egész farsangra. Minden vasárnap van kőöl, hideg lévén, bent az előre kiszemelt kocsmában. A hétköznapi estéket a „diván“ foglálja le. A kőölben legények, lányok, menyecskék vegyesen tánczolnak a szabadban, ha az idő olyan, hogy kint az utcán tánczolhatnak. A háttérben kötél van feszítve, melyen az utca művészei szórakoztatják a népet a szünetek között. Ez alatt a bejárás fölé utai is nagyon élénkek a kőölőhöz vonuló álarozos csapatoktól, melyek a város minden részéből megindulnak s egy fordulót téve a kőölben, ugyanolyan nagy zajjal, lármával, énekkel, muzsikaszóval mennek tovább, helyt adva az utánok jövőknek.

Festői látványt nyújt egy-egy ilyen maszkacsoport felvonulása a bunyeváczok kőölőjához. A polgárság s a mesteremberek fiatalisága egy-egy utcából összeáll párjával. Magyar parasztlégeny, leány kölesönként ruhában, fokossal, kulacsával, koszorúval diszitett gereblyével, sarkantyús csizmában a csoport elején; néhány gigerlinek, tudós-nak, papnak öltözött alak, kikhez még egy pár női ruhába bújt Terfi szegődik bekormozott arccsal, krinolinban, czintányérral, rossz napernyővel, stb. ilyenekkel felfegyverkezve; követi őket egy vagy

két harmonikás. Ilyen csoport nagyon sok van s éneköktől visszhangos az utcaza. Néha dominós úri nép is beáll egy csoportba s minthogy az álaroz alatt sok minden szabad, a járókelők a legkomikusabb jelenetek lehetnek tanúi. Olyan csoport is van, melynek szereplőit ha tudnánk, hogy kik voltak, se árulhatnám el. Az álaroz teljes inkognitót biztosít. Minden ismertebb népdal előkerül, sőt, ha a maszkacsoport tagjai az alsóbb osztályból valók, frivol, néha drasztikus nóták is járják, melyeket csak a kapuk mögöl hallgat az érzékenyebb füllu közönség. Ilyenkor gyakori a rendőri beavatkozás is.

Az utcazi ünnep főalakja azonban az ősi, pogány időkbeli való medve és a didák, de csak a bunyeváczok között. A szláv nép télkergető ünnepeinek két alakja ez.

A rakoncztalan gyereket egész farsang alatt, a medvével ijesztik. Így míg egyrészt a gyermeknek réme, másrészt a kamaszok öröme ez az alak, kit utcazahosszat elkísérnek s kinek idomtalan táncza, meg ordítózása fő mulatságuk e három napon.

Ruházata viseltes, szőrével kifelé fordított suba, melyre ujjakat akasztanak a legény számára. Az ujjak idomtalan keztyűkben végződnek a teljes hatás kedvéért. A legény fejére hosszúkás zabostarisznyát húznak, megfelelő nyílásokkal a szemek s orr számára. A szemhéj a tarisznyán festett, az orrot egy nagy vöröspaprika, a nyelvet pedig vörösposztó helyettesíti. A tarisznya két felső része el van kötve; ezek a fülek A medve derekán szíj, kolomp s vagy két-három méter hosszúságú láncz van, lábain hatalmas csizmák, kezeiben elhasznált szita vagy rosta, ezzel gyűjtí össze a kizárólag pénzdíjat. Lánczánál fogva vezet a tánczoló legény. Ennek is érdekese a cziczomája. Fején turbán, testén vörös pruszlik, csizmába szedett gatyá, kezében hatalmas husáng van. Arczát piros festékekkel, szemöldökeit feketével erősen bemázolja és a legnagyobb komolysággal vezetí társát. Bejárják az utcázakat s pár krajczárért boldog, boldogulatan nézheti a medve tánczát, melyet vezetőnek :

„Igráj malo médo“

szavaira s husángja buzditásaira el is jár nagy

1 A fiataliság társas összejövetele a téli estéken.

Városi törvényhatósági közgyűlés.

— Julius hó 14.

Szokatlanul szép számmal gyűltek össze a városatyák a szerdai közgyűlésre a városi székház nagytermébe és élénken pertraktáltak már jóval 9 óra előtt a folyosókon a napirendre tűzött fontosabbnak tartott tárgyakat.

Különösen ellenzéki oldalon beszéltek élénk igazgatottsággal arról a horribilis túlkiadásról, mely az épülőben lévő városi közkórház munkálatainak fölmerült, de különben is általánosan hallható volt az a fölfogás, hogy csakis a könnyelműség elmenő jóhiszeműség sodorhatta bele városunk közönységét abba a 167.000 koronányi túlkiadásba, mely — hogy a kórházépítési céljaira az előirányzott félmillió koronán felül immár kiadatott, — szinte érthetetlen módon most pattant ki csak, váratlanul.

Az anyagi felelősséget követelte megállapítani az ellenzék a mulasztó féllel szemben, és ezt óhajtottá azután a polgármester is, kinek éles támadásban volt ma része az ellenzéki oldalról.

Allami szakközleg kiküldetését kérte a közgyűlés a kormánytól, kinek alapos vizsgálata nyomán lesz majd hivatta a jogügyi bizottság az anyagi felelősséggel sújtani azt, akit terhel.

Fölötte sürgősen szükséges ez városi tanácsunk és az építészeti bizottság reputációjának megóvása érdekében, mely — hogy pusztán a vegletekig elmenő jóhiszeműségének áldozata ezúttal — abban egy percig sem kételkedünk.

A közgyűlésnek ennél a tárgynál keletkezett izgalmas vitája még a délelőtti során véget ért és a délután 3 órakor folytatólág megtartott tárgyalásokon immár higgadt és tárgyilagos eszmecserére váltotta föl a puskaporos hangulatot.

A színügyi bizottság által újabban kontemplált *állandó téli színház* kérdésénél elvégre érvényre jutott az az idea, melynek értelmű szerzőségéből lapunk is vindikál valamennyit: hogy színházunk ne építessék a város eldugott helyén elterülő „*Bárány Szálló*” telkére, hanem — és a kiküldött tizes bizottság bizonyára figyelemmel lesz azon immár ismételtén hangsúlyozott javaslatunkra: hogy ily díszesnek tervezett kulturális intézetnek egyedül a város legszebb utcájában lévő *Vojnich*-féle ház területén van méltó helye.

Öszinten reméljük azt is, hogy a városzerte beszéd tárgyat képező az a híresztelés, mintha a fenti határozat egyszerűen évekre való előadását jelentené a rég sürgetett színházkérdés realizálásának, pusztán kőszáhir, és hisszük is, hogy az összes helyi sajtó egyetelműleg fogja a legerélyesebben állást foglalni az ilyen esetleges terv ellen.

A közgyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következőkben számol be:

Schmausz Endre főispán a közgyűlést délelőtti 9 órakor megnyitván, olvastatott:

dörnyéssel. A tánczhoz a dallamot a vezető dudolja (valamely ismertebb kőlo-dal) s veri hozzá tenyerével a szíttát. Táncz közben a medvé herelen hasra fekszik, egy darabig mozdulatlanul hever, de gazdája nagyot húz rá botjával, mire fölugrik, a szíttát most ő veszi kezébe s körüljár a jól megérdemelt díjért. Ha nagyon sok a lábaltankodó szubnec körülötte s nehezen jut a pénznt nyújtóhoz, kiszakítja magát vezetője kezeiből, nagyokat ugrik jobbra-balra s szétüt szíttájával a bámész kíséző hadban. Lótás-futás, étkelen sivítás keletkezik, mely csak akkor csendesedik le, ha a táncz ismét a vezető kezében van.

Ilyen medve nagyon sok jár; néha meg egy vezetőnek két medvéje is van.

A bajai medvék ruházata egészen elüt az „Erbsbär”-étől, a „fiamei medvé”-étől, de a „turká”-étől is. Amazoknál szalma, borsó-héj, fű, borostyán, fűzfaevessző, a turkáknál hosszú lebernye, a bajai medvével pedig suba és zsákszövetből készült fejrühűző. De van a bajai medvének egy-egy közös vonása is a többivel: vezetője körül forog, mint a braunschweigi és fiamei — haldoklása pedig ugyanaz, mint a turkáé. Összeesik, egy darabig mozdulatlanul marad; meghalt a tél.

A másik ilyen pogány emlék a „didák”. A bunyevác didának hívja az öreg, elaggott férfit s a didák szó ezzel van összefüggésben. Baján általában didáknak vagy maszkának nevezik azt, aki a farsang utján fölöltözik; pedig a didák tulajdonképen egy sajátságos alakja a fölöltöztött maszkoknak. A didákok, 15—16 éves szuhancok, kizárólag a bunyevácokból kerülnek ki. Ruhája ócska szűr vagy egy jökora zsák, melyet magára húz s ujjakkal lát el. A fején ugyanolyan alárcza mint a medvének, néha azonban csak befesti az arcát. A szűr derékban erősen át van kötve, nehogy a háton elhelyezett szakajtó, mely az ütlegeket fogja fel, leessék; kezében kötelet vagy ostrom tart. Ekkép felkészülve a kőlo körül ólakodnak ótenhatan is, bosszantva mindenkit, de nagyon ügyelnek arra, nehogy valaki a hátukra üssön. Ezek is pénznt kunyorálnak s mikor izetlen tréfáikat és ostopattogásukat már megunja a fiatalásig, botra kap s kiveri őket az utcából. Védekeznek eleinte, de aztán győz a tömeg s a didákok eltűnnek.

(Folytatása következik.)

1. Polgármester időszerű jelentése a közigazgatás állapotáról, mely *Czérnay* Imrénnek, tarthatatlan közrendészeti viszonyainkról a főkapitányhoz intézett aposesztrófája után, tudomásul szolgál.

Ünnepélyes jelenet következett ezután. A főjegyző élénk lelkesedés közben olvassa föl a városi tanács javaslatát, mely a kormányról lépő *Szell* Kálmán miniszterelnök bokrós érdemeinek mellő elismerését indítványozza. Egyhangú határozattá vált erre, hogy a közgyűlés *Szell* Kálmánt áldásdú közügyi munkálkodásáért ószinte tisztelettel üdvözli, *Khuen-Hödervály* Károly gróf miniszterelnököt és *Kolossváry* Dezső honvédelmi minisztert pedig kormányra lépésük alkalmából szintén üdvözlik.

Következett:

2. A nagym. m. kir. Belügyminiszteriumnak körendeleete a tíf. városok gyámpénztárainak kezeléséről, az árvapének gyümölcsözletéséről és a gyámügyi számvitelről. — Tudomásul vétetik és egyben *Allaga Ottó* és *Drescher Gyula* a megalakított bizottság tagjaiul megválasztanak.

3. Ugyanannak leirata a sörház-utcai ártezi kútfúrás költségeire felvett kölcsönről kiállított kötelezvény tárgyában. — A közgyűlési jóváhagyás reavezetetik.

4. A nagym. kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak leirata az 1903—1904. évi közúti költség-előirányzat jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul szolgál.

5. A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszteriumnak leirata a *Sugovicza medrének téli kikötővé leendő átalakítása ügyében*. — A fölötte biztóttó hangú leiratét a közgyűlés köszönötet szavaz.

6. A városi tanács javaslata az új közkórház alapszabályainak és házi rendjének megállapítása és ezzel kapcsolatban a szervezési szabályrendelet némely határozmányainak módosítása iránt. — A tervezet — a törvény értelmében — egész terjedelmében fölolvastatván, dr. *Valentin* Emil biztótsági tag néhány észrevétele után jóváhagyást nyer.

7. Ugyanannak jelentése a földbirtokok határainak megjelöléséről és a mezei közös dűlütök törzskönyvezéséről alkotott szabályrendelet életbe léptetése iránt az érdekelt birtokosokkal tartott értekezlet eredményéről. — Az ellenzék és a főispán is a takarékoság elvét hangoztatja csak, mire a tanács javaslata elfogadtatik.

8. Ugyanannak jelentése a városi közkórház céljaira megvett *Mészáros*-féle telken lévő régi épület anyagainak elárverezése tárgyában. — Az árlejtés jóváhagyják.

9. Ugyanannak jelentése az új közkórház betegeinek ápolása iránt, a soproni igralmas növények rendházával kötendő szerződés tárgyában. — A már régebben részletesen tárgyal szerződés, félévi kölcsönös fölmondás mellett, megkötöttik.

10. Ugyanannak jelentése a *tűdövész-pavillonra* nézve beterveztelt műszaki művelet tárgyában. — A közgyűlés egyhangúlag kimondja, hogy a tűdövész szanatoriumot egyelőre föl nem építi, mert Mocsányi építész művezető beterveztelt terve szerint, ez a pavillon a megszavazott 24.000 kor. költségvetéssel föl nem építhető, több költségre pedig fedezet ezidőszertint nincsen. — Mocsányi tervezetét a közgyűlés el nem fogadja és az érte — mint a feltételeknek meg nem felelő tervet követelt honoráriumot ki nem adja. Az ügy bekes rendezésével egyébként a gazdasági hivatal bizatik meg.

11. Ugyanannak előterjesztése az új kórház és *Piukovits* Antal háztelke közötti kerítés felállítása iránt. — 364 kor. költségvetéssel ehatározatik.

12. Ugyanannak javaslata az 1902. évi zárszámadosok és vagyonomérlet jóváhagyása iránt. — *Weidinger* Dezső és dr. *Valentin* Emil biztótsági tagoknak közél másfélórát igénylő részletes kritikája és a fősámvévo fölvilágosítása után — a zárszámadosok egyhangúlag jóváhagyják.

13. Ugyanannak jelentése a székház I. IX. és X. számú bolthelyiségeinek, valamint a közzei bírósági helyiségek átalakítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. — A munkálatokat *Helyei* Gáspár helybeli építómester kapja meg.

14. Ugyanannak jelentése a városi legelők haszonbérbeadása iránt megtartott árverés eredményéről. — Újabb árverést rendelnek el.

15. Ugyanannak javaslata a sörház-utcai ártezi kúthoz állandó kútállvány felállítására iránt. — Elrendelik.

16. Ugyanannak jelentése a városi bérházban lévő postafőnöki lakás kőmives és szobafestő munkálatainak helyreállítására iránt. — A jelentés tudomásul vétetik.

17. Ugyanannak jelentése a kórház *fekália-mentes szennyvízének levezetésére szolgáló betoncsatorna költségeire felvendő kölcsön tárgyában*. — A kölcsön fölvétele engedélyeztetik.

18. Ugyanannak jelentése *Gyurákovics* Antal városi rendőr nyugdíjazása tárgyában. — Nyugdíjaznak.

19. Ugyanannak jelentése a városi tartalék-alapból 8000 koronának a házi pénztárba történt ideiglenes beutalványozásáról. — Jóváhagyólág tudomásul szolgál.

20. Ugyanannak jelentése a Rókus-utcában lévő stációk áthelyezési munkálatainak biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. — A stációk legközelebbi áthelyezésével Nagy Sándor kőmives-íparos bizatik meg, kinek 880 koronás költségvetése elfogadtatik.

Élénk menetű és igazán szenvedélyes vitát provokált a tárgyszorozatnak legfontosabb pontja:

21. A kórházépítő bizottságnak előterjesztése az új kórházról szükséges föbbköltések megszavazása, a kapcsolatos munkálatok elrendelése és a megfelelő kölcsön felvételének elhatározása iránt. — Ez ügyben elfoglalt álláspontunkat lapunk más helyén közöljük, és itt pusztán tárgyilagos regisztrálására szoritkozunk azon fölötte heves vitának, mely e kérdésben a közgyűlésen fölmerült.

A terjedelmes jelentésnek — mely 167.000 kor. immár tényleg kiadott föbbköltésről számol be, — meghallgatása után, dr. *Valentin* Emil biztótsági tag a következő tartalmú és hevesenlehevesebb kifakadásokkal fűszerezett beszédet intézte a közgyűléshez:

— „En a tanács javaslatát el nem fogadom, mert botránosan könnyelmű és felületes volt az az eljárás, melyet ebben az ügyben, az egész vonalon tanusítottak. Agitációt fejtejtettek ki — ugymond — egy fiatal és tapasztalatlan műépítész, *Mocsányi* Károly érdekében, hogy a helyi ipart leszoritssák az őt méltán megillető versenytéről, — és ennek az agitációnak a feje — a polgármester volt.”

Élénk színekkel vázolva azután a kórháztervezés egész hisztorkumát, megemlékezik az ellenzék zömének *Mocsányi*-val szemben annak idején megfogalmazott bizalmatlanságáról és megokolt állásfoglalásáról, és nyílt kérdést intéz a polgármesterhez, azíránt, vajjon mifele nexusok fűzik őt *Mocsányi*-hoz és mi készítette őt arra, hogy a közvélemény nagy részének egyszerű negligálásával, magát oly erősen exponálja az érdekében.

Ime a lesújtó eredmény — folytatja dr. *Valentin* — a *Mocsányi* működése mellett fölmerült horribilis összegű túlkadás, melyért, hogy kit terhel az anyagi felelőség, ki kell deríteni mindenáron. — Allami szakközleg kiküldését javasolja, mire azon ószinte óhajttással: vajha a gondosabb gazdálkodás napja virradna városunkra, befejezi föl-szólalását.

Most a polgármester emelt szót személyes kérdésben, körülbelül a következőket mondván:

„Nekem nincsen más érdekem, mint a város érdeke; ezt tartottam szem előtt most is. — Kijelentem, hogy dr. *Valentin* támadásait, ha inszinnuálni akart ezekkel, a legerélyesebben elhárítom magamtól és visszatüasztom azokat.” — *Mocsányi* — ugymond — azért lett építési művezető, mert a legolesőbban vállalta el a munkálatokat. Belátja, hogy ő is családott *Mocsányi*-ban és ezért a maga részéről is óhajlja a kiküldeni kért allami szakközleg: hadd terhelje az anyagi felelőség az a könnyelműen gazdálkodó és mulasztó felet.

Minden oldalról helyeslés hangzott föl a polgármester szavai után, s miközben határozattá emelkedett a fölmerült túlkadás jóváhagyása és dr. *Valentin* indítványja, a főispán a közgyűlést délben fölfüggesztette.

Délután 3 órakor nyitotta meg *Schmausz* főispán újból a tanácskozást, mire a tárgyszorozat 22. pontja következett:

22. Ugyanannak előterjesztése a kórháztelepen lévő fertőtlenítő készülékek eladása iránt. — Az eladás elrendeltetik.

23. Ugyanannak előterjesztése a régi kórházépület lebontása és ezen munkálatokra a feltételeknek megállapítása iránt. — Az árlejtés elhatározatik.

24. Ugyanannak jelentése az új kórház berendezési tárgyaira megtartott árlejtés eredményéről. — A tanács által javasolt szállítókát és feltételeket a közgyűlés elfogadja, és azt az intézkedést, hogy a szállítók sorában a helybeli kereskedők közül *Dímant* Lajos 10.567 kor. 76 fillérrel, *Schnitzer* Ernő pedig 441 korona 50 fillérrel van képviselve, tetszéssel fogadja.

25. *Jász-Nagy-Kun-Szolnok* vármegye közönységének átírata *Deák* Ferencz születésnapja száz éves fordulójának megünneplése iránt. — Az ünnep rendezésére 10 tagú biztótságot küldenek ki.

26. Ugyanannak átírata *Damjanich* János szobrának költségeihez való hozzájárulás iránt. — 25 koronát szavaznak meg.

27. *Kassa* szab. kir. város közönységének átírata *Rukóczy* Ferencz lovas-szobrának költségeihez való hozzájárulás iránt. — 50 koronát utalványoznak.

28. *Győr* sz. kir. város közönységének átírata a képviselőház tanácskozási módja folytán előállott törvényen kívüli helyzet megszüntetése végett az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának tárgyában. — Minthogy *Baja* város közönsege épen a képviselőház tárgyalásainak a rendes mederbe való terelésétől reméli legvitalisabb érdekében megalósulását — a baja-báttaszéki *Dunahid*nak kiépítését — az átírat hasonló szellemű fölterjesztéssel egyhangúlag pártoltatik.

29. *Csanádvármegye* közönységének átírata az 1890. évi I. törv. cz. 5. §-ának módosításával a közzei közutat építésére és fenntartására szolgáló összegeknek az egyes állami adó után kivetendő pótdó által leendő fedezése tárgyában az országgyűlési képviselőházához intézett fölterjesztésének pártolása iránt. — Tudomásul szolgál.

30. Szabadka szab. kir. város tanácsának átírata az 1905. évben Szabadkán rendezni szándékolt ipar- és mezőgazdasági kiállítás erkölcsi és anyagi támogatására iránt. — A támogatást kimondják olyképen, hogy a kiállításon részt venni óhajót

bajai iparosokat anyagi segítyezésben fogják részesíteni.

31. A szünügyi bizottságnak javaslata és ezzel kapcsolatban Czérnay Imre és társai bizottsági tagoknak indítványa a „Bárányi szállója telkén leendő felépítése iránt”. — A szünügyi bizottság javaslata elfogadtatik a módosításul, hogy az állandó és 80.000 korona költségvetéssel kontemplált teli színház ne a „Bárányi Szálló” telkén, hanem más megfelelő helyen építessék föl. Ennek a megállapítására pedig tisztágu bizottságot küldenek ki.

32. A m. kir. szabadkai 4-ik honvéd-huszár-ezred első osztálya parancsnokságának átírta a jelenleg használatban álló kis gyakorlóterület helyett más gyakorlóterület kijelölése iránt. — A tanács javaslata, hogy a gyakorlóterület céljaira legalkalmasabbnak talált posványosi földekre a kisajátítási eljárás megindíttassék, elfogadtatik.

33. A zombori kir. pénzügyigazgatóságának átírta az 1880. év előtti állami adófőkönyvek, kivetési lajstromok és befizetési napjegyzékek kisselejtezése tárgyában. — A kisselejtezést egyelőre mellőzik.

34. A pestmegyei sárközi ármentesítő társulatnak átírta az ármentesített terület után az érdekeltek által fizetendő holdankénti járulékok tárgyában. — A járulékok mindig egész évre fognak előírni és minden év elején egyszerre behajlatni.

35. Bács-Bodrog vármegye gazdasági szövetségének megkeresése — a város közönségének a tagok sorába leendő belépése iránt. — 12 korona évi tagsági díjjal a város a tagok sorába lép.

Három tisztviselői állásnak választás útján való betöltése következett ezután, és pedig:

36. A II. aljegyzői állásnak választás útján leendő betöltése.

37. Egy I. oszt. végrehajtónak választása.

38. Egy III. oszt. írnoknak választása.

A főispán elnöklelte alatt megalakított kijelölő bizottság javaslata alapján, aljegyzővé egyhangulag dr. Rimler János, az eddigi h. aljegyző választotta meg, írnokká tekintélyes szótöbbséggel Móder Géza jogszigorló.

Az I. oszt. végrehajtói helyre kandidáltak: Vujkovic II. oszt. végrehajtó, második helyen: Auer Oszkár, harmadik helyen: Balázs Gyula joghallgató. — Egyhangulag Vujkovic választott meg, általános helyeslés közben.

A 39-ik pont: *A városi tisztviselők, segéd-és kezelő-személyzet tagjainak kérvénye javadalmazásuk arányosítása és felemelése iránt.* — talán hosszú időre elodáztatást nyert egy tizes bizottság kiküldése által, melynek véleménye beavatottak szerint — sajnos — úgy fog szólni, hogy fedezet hiányában, a kérelem mostanában nem teljesíthető. — Pedig immár egetően sürgős megoldást követel, minnek csalhatatlan bizonyossága sok-sok fizetésielőleg iránti kérelme tisztviselőinknek, mely csaknem minden közgyűlés állandó és a viszonyokat szomorúan jellemző pice de resistance-i.

Gyors egymásutánban, csaknem minden észrevétel nélkül tárgyalták a még hátralévő programot.

40. Friedmann Miksa máthézi haszonbérnök kérvénye jelzőlog-biztosíték elfogadása iránt. — Elfogadtattak.

41. Weidinger Salamon és fia cserépes-pusztai haszonbérnök kérvénye őszi után a f. évre alkalmazott 25 hold rozsvetés miatti bírság mellőzése iránt. — A kérelmet teljesítették.

42. A bajai czéllövész-társulatnak kérvénye, a 100 éves fennállása alkalmából rendezendő ünnepély költségeihez való hozzájárulás iránt. — 400 koronát megszavaztak.

43. A polgári iskolaszékeknek előterjesztése Weress Ilona övönöknek az I. fizetési fokozatba leendő előléptetése iránt. — Előléptettek.

44. Bauer János tanítónak kérvénye harmadik évűtődés korpótléának folyóvá tétele iránt. — Utalványozták.

45. Hellscheim Lipótné szül. Köbling Erzsébet bajai lakosnak kérvénye utcaszabályozás czéljából 24 □-l közterületnek átengedése iránt. (Első szávasas). — Megszavazták.

46. Hutovits Hermína bajai lakosnak kérvénye építkezés czéljaira 9 □-l közterületnek átengedése iránt. — A jövő közgyűlés napirendjére tüzetik ki.

47. Koller Dezső városi könyvelőnek kérvénye egy havi szabadságidő engedélyezése iránt. — Megkapja.

48. Szécsényi Nagy Gábor állatorvosi oklevelének meghirdetése. — Meghirdetik.

49. Kazal Józsefné szül. Bartos Anna szülésznői oklevelének meghirdetése. — Megtörténik.

Pár póttárgy elreferálása után, melyekben általában a tanács javaslata emelkedett határozattá, a mindvégig sürűn látogatott közgyűlés délután 6 órakor véget ért.

Nagy számú érdeklődő közönség töltötte be egész napon át zsűfólásig a karzatot, örvendetes bizonyossággal, hogy a helybeli polgárság mily élénken érdeklődik városi közügyeink iránt.

S. Zoltán.

Helybeli és vidéki hírek.

Számunkerő szék a városüzében. *Schmauz Endre* főispán folyó hó 15-én egész napon át, hivatalból hivatalra járva, számunkerőszéket tartott és a tapasztaltak fölött mindenütt meglette a szükséges észrevételeket. Általában mindent rendben talált.

A bajai czéllövész-társulat ügye a képviselő-házban. Lövészterület, mely tudvalevőleg augusztus havában üli meg fennállásának százéves jubileumát, az ez alkalomból rendezendő s valóban impozánsnak ígérkező ünnepélyek fényét azzal óhajtoita emelni, hogy megnyeri a péterváradit nagy katonai zenekart és e czéliből — a tervbe vett zeneprogram közlése kapcsán — átiratot is intézett a vezetőség a péterváradit 70. gyalogezred parancsnokságához.

A parancsnokság erre visszárt, hogy a zenekar a magyar nemzeti Himmusz nem játszhatja.

Ez a valóban megbörtölközőtő választás a parancsnokságnak tette szóvá dr. Reich Aladár országgyűlési képviselőnek egy apostrofa formájában, a képviselőház folyó hó 16-iki ülésén, mire *Khuen-Hédervár* gróf miniszterelnök azt felelte, hogy *tökéletesen egyetért dr. Reichal, hogy itt e téren nézetkülönbség nem lehet.* Ami a rendelet motívumát illeti, azokról előbb informálnódnia kell. Érdeklődni fog s utánajár a dolognak, Reich felszólalását olyba veszi, mintha interpellációt intézett volna hozzá s erre felelni is fog.

Új állások a városi közkórháznál. A szeptember 1-én megnyitott új városi közkórháznál a következő újonnan szervezett állások kerülnek betöltésre: 1 kórházi főorvos, 1 igazgató, 1 orvosi és 2 alorvosi hely, továbbá 1 gondnok és 1 ellenőri állás, valamint több szolgáló és ápoló nyel alkalmazást. Az orvosi kart a főispán, a gondnokot és az ellenőrt a polgármester nevezi ki. Az állásokra legközelebb kirják a pályázatot.

Joggyakornoki kinevezés bíróságunknál. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke, mint a hivatalos lap f. hó 14-iki száma közli — *Nagel* Ferenc bajai kir. járásbírósi díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki és szolgáltatételre továbbra is meghagyta a helybeli bíróságnál.

Magánygyógyintézet Baján. Dr. Kuzman Oszkár bajai műtőorvos a Kossuth Lajos-utca 623. szám alatti Bodrogi-féle házban a június hó 25-én kelt 44.245/903. számú belügyminiszteri engedély alapján, folyó hó elsején megnyitotta sebészeti-, testegyenészeti-, gégeészeti-, szemészeti-, női- és belgyógyászati magánygyógyintézetét.

Halálozás. Egy igazán derek és városzerte közbecsülésben álló polgártársunk dőlt ki a héten váratlanul az élők sorából. Auer Ferenc nyug. közséki jegyző, a Ferenc-esatorna helybeli pénztárosa és vármegyei törvényhatósági bizottsági tag f. hó 13-án a délutáni órákban, rövid ideig eltartott betegeskedés után, 66 éves korában elhunyt. Temetése sok jóbarát és nagyszámú közönség őszinte részvete mellett szerdán ment végre. A végtisztviségen az összes helybeli hatóságok és a bajai járás jegyzői kara testületileg jelent meg, kétségtelen bizonyossággal annak az általános tiszteletnek, melyben az elhunyt itt Baján és a megye környékén is örvendett. — Nyugodjék békeben!

Szintársulatunk új primmadonnája. Pesti Ihász Lajos színházunk igazgatója, — mint lapunkkal közlik — kolaratur-énekesnőül szerződtette *Aldor* Juliskát, a Kreesányi és Makó-féle szintársulatok volt primmadonáját havi 600 korona gázzsal, havonként tiszrját kötelező fellépéssel. Minden további tuffelépésért 60 korona tiszteletdíjat kap. Reméljük, hogy ezen országos hírnevű művésznő szerződtetése végre megoldotta a régóta húzódo primadonna-kérdést, melyért immár annyit panaszkodott — és valóban joggal — a bajai színház-közönség, melynek Pálffy Nina és Szőgyi Géna után bizony furesán esett a Némethné fölőtte gyöngye és épen nem színes éneke. — Bizton hisszük, hogy a direktor a legközelebbi bajai saiont már *Aldor* Juliskával kezd meg.

Támadás a magyar sörápar ellen. Úgy értesülünk, hogy egy cseh sörgyár, a budweiszi Baján raktárt szándékozik létesíteni, hogy városunkat és annak vidékét a maga drága és íhaltan lőréjével árasssa el. Biztosra vesszük, hogy amennyiben e hír igaznak bizonyul, hazafias vendéglőseink és fogyasztó közönségünk is a legnagyobb erellyel fognak állást foglalni az idegen jóvőny által a magyar ápar ellen intézett támadással szemben. A cseheknek, akik otthon irtó hadjáratot üzentek a magyar búza, liszt és más mezőgazdasági terméseitek ellen nines nálunk mit keresniök. A cseh sört tehát be nem eresztjük, de ha betolakodik, lesz rá gondunk hogy kipusztljuk.

Bomlik a színi kerület. Ezen a czimen a következőket írja a „Bácskai Hirlap”: *„Egyik bajai lapban azt olvassuk, hogy Baja a szabadkai kerületből kilépett(?), hogy egy más várossal egyesítve teli állomássá alakuljon át.* Baja két esztendeje építi már a nyári színikört, most meg teli színházat akar. Mikor lesz a tervezetéből épület, azt tán a bajaiak se tudják, de az igen-igen közlelő érdeklő a szabadkaiakat: mi lesz az idén a szintársulattal, amely a nyáron legalább 6 hétig ott Baján akar megélni, amínthogy a bajaiak — a

szövetségbe lépven, — erkőlesileg és anyagilag is kötelesek ezt biztosítani.”

Konstatáljuk mindenekelőtt, hogy laptársunk információja téves és minden alapot nélkülöz, nem is szólva arról, hogy a helybeli számottevő sajtóban a fenti híresztelést egyáltalán nem olvastuk. — A mi pedig az idei bajai saiont illeti, hát az sem áll, mintha az idén nyáron kapnánk színesztel, mert megbízható helyről szerzett információknak arról értesít, hogy a tanácssal történt megállapodás értelmében, Baján szeptember és október hónapokban tartozik majd játszani Pesti Ihász társulata.

Ami végül a „Bácskai Hirlap”-nak azon moráliját illeti, melylyel városunkat, mint a színikerület tagját „erkőlesileg és anyagi kötelezettségeire” figyelmezteti, úgy azt üzenjük a I. kollégának, hogy aludjék csak nyugodtan és ne aggódjék a jó bajaiakért. A mi lelkes színpártoló közönségünk mindig a társulat kvalitásaihoz mérte a pártolását és vajha csak a direktor is úgy teljesítené elvállalt erkőlesileg és anyagi kötelezettséget mint az itteni publikum és aidozatra kész színházközönségünk jogos igényeihez méltó társulattal volna be színházunkba, akkor bizton hisszük, hogy nem lesz panaszja a bajaiakra.

Czéllövészlet folyó évi július hó 12-én lökterben tartott czéllövészlet alkalmával történt 540 lövés, ezek közül volt 71 egyes, 74 ketős, 54 háromas, 17 négyes. Negyest lött Eckert István 7, Somogyi Emil 4, Gebhardt Dezső 3, Kubinsky Aladár 2, Szász Ottó 1. Haromast lött Eckert István 15, Bittermann Karoly 14, Gebhart Dezső 11, Somogyi Emil 5, Somogyi Gyula 4, Szász Ottó 3, Kubinsky Aladár 2.

Új butorkereskedés Baján. Gáspár Armin butorkereskedő, uint értesülünk, Baján a Mészáros fele bérház sarkan modern butorkereskedést nyit. Mar maga az a tény, hogy Gáspár ur a butorkereskedés terén 30 éves működése alatt mondhatni országos nevet vívott ki magának, biztosítékot nyujt azirant, hogy áruival és kiszolgálásával a legkényesebb igényeknek is meg fog felelni.

Az elkesett sorozások. Megbízható forrásból vesszük a következő érdekes hírt: Most már befejezett tény, hogy az idén sorozás alá kerülő újonczok jövő év január elsején fognak bevonulni. Az intéző körök, mivel e kérdés már aktuális lett — azzal foglalkoznak, hogy a három évet kitöltött katonákat szabadságolják-e? Általánosabb az a vélemény, hogy a már teljesen kiképzett katonák szolgálati idejét — tekintve, hogy az törvénytelen is volna — nem hosszabbítják, e helyett január elsején berendelik a póttartalékosok egy részét. Az újonczok bevonulása idején, január és február hónapban a hideg időjárás miatt teljes lehetetlenség a gyakorlati kiképzés s így a tél folyamán csak elméleti kiképzésre szorítkoznak, a gyakorlati kiképzés pedig márcziusban történik meg. November elsejéről így a katonák felesketése is elmarad s az ünnepélyes esküt a kiképzett újonczok április elsején fogják letenni.

Kerületi tanonc- és segédmunka kiállítás és iparos gyűlés Szegeden. Emilitettük nemrég, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara kiállítást rendez a kerülethez tartozó Csongád és Bács-Bodrog vármegyéekben levő iparostanonczok és segédék munkáiból, mely alkalommal a kiténtető okmányok mellett 1000 korona jutalom lesz kiosztva. A kiállításra nagyon szép számmal érkeztek bejelentések úgy, hogy mintegy 800—900 részvevőre lehet számítani. A helyek kijelölése már előre haladott állapotban van, azonban a kamara néhány napig még most is elfogad bejelentéseket. A kiállítás alkalmából augusztus 19-én és 20-án kerületi iparos-gyűlés is lesz Szegeden, mely egyidejűleg tartandó zenai kiállítás megzemléléseivel, továbbá a szegedi fontosabb ipartelepek, szövetezetek stb. tanulmányozásával is ösze lesz kötve. — E gyűlés iránt az egész kerületben nagy az érdeklődés és már is tömegesen érkeztek a részvetelre való bejelentések, mert a kiállítók és azok munkaadói a kiállítás látogatása alkalmával feláru menetjegy kedvezményt élveznek és azok számára, a kik részvetelőket július 20-ig bejelentik, lehetőleg szállásról is gondoskodik a rendezőség. A gyűlés tárgysorozata egyébként rendkívül értékes és e mellett hasznos tanulmányokkal is ösze van kötve. Programot és fölvilágosítást szívesen ad egyszerű levelbeli kérdésre a szegedi kereskedelmi és iparkamara.

Három főváros. Berlin, Koppenhága, Drezda. Utirajzok. Irta: *Vértési Károly.* 26 kèpcel. Ára 2 kor. A magyar nyelvben megjelent utirajzok nagy tömegéből kellemesen váltak ki mindeddig *Vértési* Károly zombori ügyvéd és író e nemű művei, melyek egész sorozatot képeznek, hiszen ez a műve már a tizedik. Jól esik azokat olvasni, mert közvetlen stílusban közlik azt, amit írójuk saját egyénisége szerint néz és lát. A most megjelent kötet is kellemes olvasmány, színes, friss, fordulatossan stílusban, jól reprodukált képekkel. A ki olvasása fog, végig is olvassa és gyönyörűséget talál benne. A művet, melyből mutatót közöltünk, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Rendőri hír. Völgyi Dezső győrsővényházi lakos f. hó 13-án az esti hajóval Bajora érkezett s amint a hajóból a kikötőhidra lépni szándékozott, elébe ugrott Gibicz János 18 éves bajjai ismert szobtolváj, s e szóval „engedelmet”, meglokte Völgyit, ki nyomban érezte, hogy a mellényére erősí-

tett öráléncze huzza a mellényét. Völgyi azonnal elkapta Gibicz kezét s az óráját követelte Gibicz-től, ki tiltakozott Völgyi eljárása ellen s a kikötő hid közepére érve megálltak. Ott többen körülfogták őket s a szolgálatot teljesítő rendőr Gibiczet bekísérte a rendőrséghez, hová panaszos 2 társával is lejött. Mindannyian ügyeltek Gibiczre s midőn az a rendőrségnél megmozdított, az ellopott arany óra és láncz, melynek értéke 280 kor. nem találtatott nála. Valószínűleg a hajón Gibiczrel több zsebmetsző is utazott, s midőn a hid közepén össze torlódtak az utazó közönség, egyik czimbora-jának Gibicz átadta az óráját, míg a rendőr oda érkezett, mert Völgyi nagy hangon követelte Gibicz-től az ellopott óráját. Gibicz ellen a feljelentést megtették.

KÖZGAZDASÁG.

Badacsonyvidéki Bortermelői Szövetsége.

A Balatonmelléki szőlővidéki bortermelői által megalapított szövetség június 20-án tartotta Tapolczán választó közgyűlést Hertelendy Ferencz orsz. képviselő elnökölte alatt. A közgyűlésen megjelent 400 szövetségi tag közfelkiáltással Handlery Gusztáv földbirtokost, a borellenőrző bizottság tagját választotta meg ügyvezető igazgatóvá és ennek helyettesévé Frisch László szőlő-nagybirtokost. Az igazgatóság tagjaivá választottak: Ley József plébános, Kovács Vilmos dr. ügyvéd, Fischer Gyula dr. takp. igazgató, Tus Antal vizezellér iskolai igazgató és Zalamegye szőlőfőfelügyelője, Takács Jenő kir. közjegyző és Baró Puteány Geza nagybirtokos. Pénztárnok lett Weiler Ignác. Ezenkívül 50 választmányi és 6 számvizsgáló tag is megválasztott. A szövetség székhelye Tapolcza és működését f. hó 1-én kezdte meg, mely oda irányul, hogy a bortermelői és borvevők közötti üzletkötést közvetítse és élénkítse, a borkereskedők és vendéglősök rokonszenvenvel és érdeklődéssel viseltek.

nek ezen szövetség iránt, mely hivatását helyesen felfogva, a borkereskedők és vendéglősök bevásárlási munkáját megkönnyíteni akarja és nem szándékozik más szövetkezetek példájára a kereskedőkkel versenyezni.

Nyilttér.)*

NYILATKOZAT.

A „Bajai Hirlap” f. hó 12-iki számában rólam egy oly értelmű napi hír jelent meg, mely szerint ellenem László Lajos „lopás és sikasztás” miatt feljelentést tett.

Teljes ártatlanságom tudatában várom az eljárás befejezését, a mely után rágal-mazás czimén a szükséges lépéseket megindítom.

Baja, 1903. julus hó 15.

László Károly.

NYILATKOZAT.

A költő-borbélylegény leleplezése,

László Károly, üzletemben alkalmazva volt fodrász-seged meggyezés tárgyává teszi a „Bajai Független Újság” tegnapi számának nyilttérében azt a följelentésemet, melyet ellene a bajai rendőrségnél lopás és sikasztás miatt tettem és miközben mosni törekszik magát, fenyegetődik, hogy majd kiderül az ő ártatlansága és akkor ő beperel engem rágalmazásért.

En azzal az úrral hírlapi polemia nem elegyedem, de kötelességem jellemet, miután ellenem egyre piszkálódik, a közönség előtt egész meztelenségben bemutatni.

(*E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

Azt a László Károlyt jelentetem én föl, aki f. évi április havában kiadott a saját neve alatt egy „Balaton rózsája” czimű kis színművet, melyet — Koller Imre drné Önagságának ajánlott hódoló tisztelettel, s melylyel babérkoszorút és arany-mellőt is aratott, — s amely voltaképen nem egyéb, mint a „Tulipánkirályné” czimű 1892-ben Rózsa Kálmán és neje budapesti cég kiadásában megjelent ponyvairodalmi termék szó- és betűszerinti másolata.

László Károly elkövette tehát a „szellemi lopás” büntetést is és felülte vele Baja város műpártoló közönségét.

Aki eziránt érdeklődik, szívesen mutatom meg neki a kezeim között levő eredeti ponyvatérmet és László Károly plágiumát.

László Lajos.

Br. Eötvös József-utca.

Borivóknak, kik a bort savanyuvíz-méssé szed
retik v-gyíteni, mindenkinek közzé

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legfrissebb égyézes
SAVANYU-KUT

Idényes, jó minőségű bort a közönség számára, melynek a bor sávját és az italnak kellemes, ingerlő mellékzú ad, annálkül, hogy a fekértére festené.

Szerkesztői üzenet.

Kanizsai Bella urhölgynek Ó-Kanizsa. Köszönjük a sikerült kis tárczaközleményt. Alkalmilag közreadjuk. Öszinte, szíves üdvözet.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120

(saját házában)

ARANYÉRMÉKKEL KITÜNTETVE.

Főraktár WAGENBLATT FERENCZ festék-kereskedésében, BAJA „Központi Szálloda” épület.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből földíthatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában külön-külön 16 krtól fölfel szállíthatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

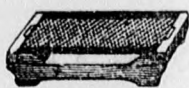
Pollák Samu

kolozsvári asphalgyáros és
cément-technikus

a helybeli betonesatorna építési vállalkozója elválllja utcák, terek, udvarok, járdák, konyhák, fürdösobák stb. asphalittal vagy granító-terrazzó, mozaik, cément és keramitlapokkal való burkolását, ugyszintén mindennemű csatornázást, alagsóvezést, hidak, átvezetők készítését, sőtval minden az asphal és cément technika körébe vágó munkát.

Költségvetéseket

készítéssel díjtalanul készít.

Itt az alkalom,

hogy mindenki

az egészségtelen, penészesedő szalmazsákját eldobhassa és helyébe csekély 8 koronáért egy kiváló erős, fakeretű

acélsodrony ágybetétet

rendelhessem nálam, mely

tartós és olcsó, szag- és féregmentes, ennél fogva egészséges. Az ágy belméretének beküldése után, annak megfelelően szállítja a készítő:

ifj. UTRY PÁL, Baja.

Olcsó selymek

a legfinomabbig, utólérhetetlen nagy választékban, utcazi, társasági és menyasszonyi öltözékek részerei Remek foulardok méterenkint 1 korona 20 fillértől kezdve, méterenkint és ruháknak kaphatók postadíjjal és vámmentesen. Minták bérmentve. — Levéldíj 25 fillér.

Selyemszövetgyár Union

GRIEDER ADOLF ÉS TÁRSA ZÜRICH P. 24.

kir. udvari szállítók

(SVÁJCZ.)

Mindenféle használt

épület- és állásfák, fenyők, padlók,
deszkák és építési anyagok

a kórházépítési vállalatnál olcsó áron kaphatók.

422. szám.
v. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bíróság végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbíróház 1903. Sp. X. 7744. számú végzése következtében, Dr. Kármán Bertalan ügyvéd által képviselt Deutsch F. Károly javára, Dr. Gál Ernő ellen 754 K. s jár. erejéig 1903. évi június hó 22-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felváltott 1740 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m. 2 ló, 2 lóra származó, 1 hintó és 1 vadász kocsiját nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbíróház 1903-ik évi V. 501/2. szmu végzése folytán, 754 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi szeptember hó 1-ső napjától jár 5%-os kamatai és eddig összesen 78 kor. 40 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett lakásán Baján, 1903. évi július hó 22-ik napjának délutáni 3 óraja határidőül kitűzöttik és ahhoz a vonni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítettés mellett, a legutóbbi ígőrének, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1903. évi július hó 8-ik napján.

Horánszky László
kir. bírósági végrehajtó.

Törlesztéses kölesönök

engedélyeztetnek földbirtokokra a Bácskában 600 korona, 700 korona, sőt 800 korona is katasztrális holdanként, a földek becsértéke és valóságos forgalmi ára arányában 10 évtől 50 évig terjedő törlesztésre, különösen előnyös feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

SCHÄFFER VILMOS

bankigazgató

== SZEGEDEN. ==

Megbízható, szolid ügynőkök alkalmaztatnak.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.